No. 159. 1847.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dingsdags, Donderdags en Zaturdags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 3,00; voor de buitensteden *f* 3,50; franco door het geheele Rijk. *Brieven*, *Gelden*, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG, 10 JULIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 9 Julij.

Ieder heeft de oproerige tooneelen betreurd, die onlangs in het noordoostelijk gedeelte van het rijk zooveel onrust hebben veroorzaakt, en die zich, men moet het bekennen, zoo dreigend lieten aanzien. Men veroorlove ons, nu de rust is wedergekeerd, een paar aanmerkingen.

De eerste geldt de militaire maatregelen te Groningen genomen, om de volkshoopen uit elkander te jagen. Men heeft daar gevuurd op de menigte en verscheidene lijken en gewonden op de plaats neergeveld. Wij gelooven niet, dat die handeling der militaire autoriteiten onder alle opzigten is goed te keuren, zoo als zij is geschied. Wij willen gaarne toegeven, dat de militaire magt door het volk is gehoond en uitgetart, wij willen zelfs er bijvoegen, dat het noodig kon zijn een voorbeeld te stellen, ten einde te toonen, dat de regering des noods geweld met geweld zoude te keer gaan, om de openbare rust te handhaven. Maar wij vragen ook, of men niet een weinig de menschelijkheid had moeten voor oogen houden? Men was daartoe des te meer verpligt, omdat én de menigte ongewapend was, én onder haar zich menig nieuwsgierige bevond, die te gelijk met de oproermakers konde worden gewond en gedood, gelijk de uitkomst maar al te zeer bewezen heeft. Het is onvergeeflijk, dat de militaire magt met scherpgeweer op het volk aanlegt, dat ongewapend is, en schuldigen en onschuldigen in éénen drom vereenigt. Alvorens daartoe over te gaan hadden alle andere middelen moeten zijn uitgeput, en ten minste had er de gelegenheid moeten worden gegeven, dat niet de onschuldigen te gelijk met de schuldigen slagtoffers werden van het oproer. Als de troepen gevuurd hadden met los kruid, dan zouden zij genoegzaam hetzelfde resultaat hebben bereikt, dat zij nu hebben verkregen, met vrouwen en kinderen en nieuwsgierigen te dooden. In alle geval, men had de proef kunnen en moeten nemen; ware zij mislukt, dan ware het nog tijds genoeg geweest, om het geweld te gebruiken, dat nu voorbarig en welligt nutteloos zoo vele wonden heeft geslagen.

De tweede aanmerking betreft de regering. Het moet haar niet genoeg zijn de beroering tijdelijk te hebben beteugeld; zij behoort maatregelen te nemen, om de vernieuwing dier tooneelen te voorkomen.

Naar het zich laat aanzien, is het oproer het gevolg geweest van de ontevredenheid, die de lagere volksklasse bezielt, en welke niet zoozeer ter oorzake, als ter gelegenheid van de duurte der levensmiddelen is uitgebarsten. Inderdaad de regering heeft de belangen der menigte niets minder dan behartigd. Wat heeft zij voor haar gedaan? Niets. Het volk verarmt van jaar tot jaar; terwijl de druk der belastingen bijna geheel op hetzelve drukt. Die toestand is onhoudbaar. Wij hebben er meermalen op gedrukt, dat het belastingstelsel behoort te worden hervormd; wij hopen, dat de jongste dagen van beweging bij al het wee, dat zij hebben aangebragt, ten minste dit goed zullen veroorzaken, dat de oogen der regering worden geopend, om haar de noodzakelijkheid te doen inzien, dat ons belastingstelsel eene algeheele omwerking behoeft.

De tijdingen, die ons over den stand der veldgewassen uit het buitenland geworden, zijn over het algemeen allergunstigst.

In Duitschland doet zich die gunstige stand der granen, in de eerste plaats bijzonder opmerken. In het hertogdom Baden, in Wurtemberg, in Oostenrijk, kortom overal, voorspelt men een gezegenden oogst.

Ten gevolge hiervan hebben dan ook op de meeste markten de graanprijzen eene aanmerkelijke daling ondergaan. Zie hier onder vele anderen een voorbeeld: den 4 Junij golden ter graanmarkt van Weenen: Tarwe fl. 16 a 18; Rogge 14 a 15; Garst 11; terwijl men den 26 Junij slechts kon bedingen voor Tarwe fl. 9 a 11; Rogge 8 a 9; Garst 5 a 6.

In Silezië heeft men wegens de overstroomingen van den Oder veel schade ondervonden, zoodat de prijzen aldaar vrij hoog gebleven zijn. Dit kan overigens niet van langen duur zijn; want behalve aan de streken langs die rivier, staat inzonderheid de tarwe zeer goed, en zal, naar men verneemt, de prijzen tot het vorig standpunt terugbrengen.

Uit Frankrijk worden dezelfde verblijdende tijdingen gemeld; in de omstreken van Lyon overtreft de oogst der rogge, volgens een brief uit die stad, 25 pCt. de verwachtingen der landbouwers. Ook in de omstreken van Parijs en in verschillende departementen laat dit gewas niets te wenschen overig.

Niet minder gunstig is de stand der granen in België. Op onderscheidene plaatsen heeft men reeds met den oogst een aanvang gemaakt. Den 5 dezer had men te Kortrijk van de nieuwgewonnen rogge brood gebakken.

In Ierland schijnt niets de vrees te regtvaardigen, waarin ook Lord John Russell scheen te deelen, toen hij zich dezer dage deswege uitliet in het huis der gemeenten. Men leest daarentegen in de *Tablet*:

»De berigten, die ons van de Iersche districten toekomen, zijn zoo gunstig als immer te voren; zij beloven voortdurend, voor zooveel de aardappelen betreft, een zeer overvloedigen oogst, in evenredigheid van de uitgestrektheid der akkers, die bepoot zijn geworden. Wij kunnen deze verzekering geven, ofschoon dan ook tegenstrijdige geruchten zijn verspreid door lieden, wier eigenbelang aan den landbouw verbonden is, door namelijk te beweren, dat de aardappel-ziekte zich voortplant; doch meer geloofwaardige berigten bevestigen het tegendeel, en dit wordt nog meer versterkt door het overheerlijk gezigt, dat de velden, waarop die kostbare aardvrucht staat te groeijen, opleveren.

De *Cork Examiner* zegt van zijnen kant:

»Alle berigten aangaande den stand der granen zijn gunstig en doen ons alle hoop voeden op een vroegtijdigen en overvloedigen oogst."

»De tijdingen uit andere districten ontvangen, zegt hetzelfde dagblad, zijn insgelijks zeer geruststellend, zoowel wat de aardappelen als de granen betreft."

Overigens maken de Iersche dagbladen uit verschillende plaatsen melding van eene algemeene daling van de prijzen der granen en andere levensmiddelen; zij schrijven die toe aan de talrijke aanvoeren van vreemde granen, aan den voortreffelijken stand van den oogst en aan den aanzienlijken voorraad groenten en visch, die op zekeren markten van Ierland in overvloed aanwezig zijn.

Bij dezen voordeeligen stand van zaken moest zich noodwendig eene terugwerking in den graanhandel openbaren. En inderdaad, er heeft op dit oogenblik op onderscheidene belangrijke marktplaatsen, zoo als o. a. Marseille, Keulen en Londen, eene flaauwe stemming in de granen plaats, die op de prijzen een grooten invloed uitoefent.

Gisteren werden in de vergadering der Provinciale Staten van Noord-Holland, te Haarlem gehouden, tot leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal benoemd: in plaats van Jhr. M. P. van Akerlaken, Jhr. Mr. P. Opperdoes Alewijn, lid van de Provinciale Staten; en in plaats van den heer Mr. H. A. van Bleiswijk, de heer J. C. van Wessem, mede lid van de Provinciale Staten. De heeren Mr. J. J. Uytwerf Sterling, Mr. J. S. van Naamen en H. van Beeck Vollenhoven zijn *herkozen*.

Tot leden van Gedeputeerde Staten zijn *herkozen*, de heer G. J. J. A. baron van Pallandt tot Eerde, en de heer C. van Bommel.

De *Haarlemsche Courant* meldt dat de heer van Bleiswijk, aftredend lid der Tweede Kamer, bij een brief aan de Provinciale Staten der provincie Noord-Holland heeft verzocht om bij de aanstaande benoeming als zoodanig niet weder in aanmerking genomen te worden.

Op Dingsdag 20 Julij ten 9 ure des morgens zal de Nederlandsche Maatschappij ter bevordering der nijverheid te Haarlem hare jaarlijksche algemeene vergadering houden.

Z. M. heeft den heer W. J. Hidde Bok, erkend als vice-consul der Vrije en Hanze-stad Hamburg, voor Texel en Vlieland.

Het verslag der Prov. Staten van Zuid-Holland geeft het volgend overzigt over de bevolking:

De bevolking der provincie Zuid-Holland bedroeg op den 1sten Januarij 1847, 559,468 zielen, daaronder begrepen de militairen ten getale van 4975 en 2190 gedetineerden.

Het geheel der bevolking in de steden en gemeenten is, sedert 1°. Januarij 1846, als wanneer dezelve 558,837 zielen bedroeg, slechts met 631 zielen toegenomen.

Het aantal der geboorten in Zuid-Holland was in 1846, met inbegrip der levenloos aangegevenen 21,226; dat der overledenen 19,842; der huwelijken 3,907; en dat der echtscheidingen 14.

De bevolking was, wat de geloofsbelijdenissen aanbelangt, verdeeld als volgt:

395,117 hervormden (onder welk getal zijn begrepen: 6043 franschen of waalschen, 301 engelschen of presbyteriaanschen, 160 anglikaanschen of episcopaalschen, 152 leden der schotsche gemeenten); 134,513 roomsch-katholijken, 1,111 roomsch-katholijken der oude clerezij; 11,008 evangelisch lutherschen, 255 herstelde lutherschen, 3,136 remonstranten, 659 mennonieten, 9,217 hoogduitsche joden, 272 portugeesche joden, 4,057 christelijke afgescheidenen, niet genoemde gezindheden 123. Totaal 559,468 zielen.

Uit het verslag der gedeputeerde staten van de provincie Utrecht, blijkt onder anderen, dat het getal inwoners in 1846 beliep 153,188, waaronder 1247 man garnizoen.

Het getal studenten aan de hoogeschool is geweest 340. Voor het lager onderwijs zijn in de provincie aanwezig 148 scholen, waarin 10221 jongens en 8212 meisjes onderwijs hebben ontvangen. — In het verzekeringshuis te Utrecht zijn in het jaar 1846 verpleegd 418 burgerlijke en 59 militaire gevangenen.

Op de tentoonstelling van nijverheid hebben 314 inzenders medegewerkt: van deze zijn uit de provincie Utrecht 126, waaronder 98 alleen uit de stad Utrecht, Noord-Holland 99, Zuid-Holland 44, Overijssel 37, Limburg 10, Gelderland 9, Noord-Braband 9, Zeeland 3, Vriesland 3, Groningen 1, Drenthe 1, te zamen 344.

Later zijn nog eenige voorwerpen ingezonden, zoodat een nadere opgaaf het getal tot 376 brengt.

Uit het verslag der gedeputeerde staten van de provincie Gelderland, blijkt o. a. dat de bevolking van Gelderland op den 1sten Januarij 1846 bestond uit 366468 en op den laatsten Decemb. van dat jaar uit 368269 zielen, en derhalve is vermeerderd met 1801 zielen; Geboren 10329; 1264 minder dan in 1845; In onecht geboren 453; Overleden 8949 (met inbegrip van 504 doodgeboren kinderen), zijnde 586 meer dan in 1845; Gesloten huwelijken 2233; zijnde 358 minder dan in 1845; Echtscheidingen geene.

Ten aanzien der verschillende godsdienstige gezindheden, verdeelt de bevolking zich, als volgt: Nederduitsche Hervormden 218609, Fransche of Waalsche Hervormden 274, Engelsche of Presbyteriaansche Hervormden 1, anglicaansche of episcopalen 4, evangelisch lutherschen 1953, herstelde lutherschen 91, doopsgezinden 297, remonstranten 31, christelijke afgescheidenen 2920, roomsch katholijken 139880, oud-roomschen of die van de oud-bisschoppelijke clerezij 191, nederduitsche israëliten 3916, portugesche israëliten 70, tot geene der genoemde gezindheden behoorende 32. Totaal 368,269.

Eergisteren is te 's Gravenhage door Z. Exc den Minister voor de zaken der Hervormde Eeredienst, enz., vergezeld van den secretaris-generaal, geopend de twee en dertigste vergadering der algemeene synode van de Nederlandsche Hervormde kerk, zamengesteld uit de afgevaardigden, benoemd door de onderscheidene Hervormde kerkbesturen en de drie godgeleerde faculteiten.

Z. M. heeft uit de predikanten, leden der synode, benoemd: tot president den Heer A. Verweij Bz., predikant te Leyden; tot vice president, den Heer C. de Visser, predikant te Tholen; tot secundus van den vice president, den Heer P. A. C. Hugenholtz, predikant te Dokkum. De zamenstelling der voormelde synode is als volgt: de Heeren A. Verweij Bz., predikant te Leyden, president; C. de Visser, predikant te Tholen, vice-president; J. J. Roozeboom, predikant te 's Gravenhage,

secretaris; P. A. C. Hugenholtz, predikant te Dokkum, secundus van den vice-president; P. J. Ameshoff, te Amsterdam, quaestor-generaal; J. H. Schoten, hoogleeraar te Leyden; H. E. Vinke, hoogleeraar te Utrecht; W. Muurling, hoogleeraar te Groningen; B. te Gempt, predikant te Batenburg; L. J. van Dam, predikant in de Beemster; J. Borsius, Predikant te Middelburg; A. Francken, predikant te Utrecht; H. J. Romeny, predikant te Zwolle; J. Begemann, predikant te Siddeburen; A. Losgert, predikant te Grave; H. van Heijningen, predikant te Meppel; J. W. Suringar, predikant te Maastricht; J. H. de Dompierre de Chaufepié, predikant te 's Gravenhage G. Ruitenschild, predikant te 's Gravenhage; J. F. L. Vester, onderling te 's Hertogenbosch.

's GRAVENHAGE, 8 Julij. Door de Staten der Provincie Zuid-Holland zijn heden, bij de eerste stemming, met eene groote meerderheid tot leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal *herkozen*, de Heeren: Mr. P. C. Schooneveld en M. A. F. H. Hoffman.

Verder zijn herkozen de heeren: Jhr. R. F. Groeninx van Zoelen en D. van Koetsveld, tot leden van het collegie van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland.

UTRECHT, 8 Julij. Heden is door de Staten dezer Provincie tot lid voor de Staten-Generaal herkozen de Heer N. P. J. Kien, burgemeester der stad Utrecht.

Alle aftredende leden voor de Gedeputeerde Staten zijn herkozen. Ter vervulling van de vacature, als raadsheer in het prov. geregtshof van Utrecht, ontstaan door het overlijden van den Heer Mr. P. J. J. Ram, werden de heeren Mr. J. J. Hinlopen, Mr. H. C. van Loenen, en Jhr. Mr. A. Coenen van 's Gravesloot, als drietal candidaten op de voordragt geplaatst.

GRONINGEN, 6 Julij. Heden hielden de Staten dezer provincie hunne zitting, ter verkiezing van een lid voor de Tweede Kamer, in vervanging van den heer Modderman. De eerste stemming leverde de volgende uitkomst op: Mr. B. Wichers, 18 stemmen, W. L. de Sturler, oud-majoor van het Indische leger, 15 stemmen; Mrs. J. W. Quintus, Jonkh. Mr. W. Alberda van Menkema en Mr. J. de Sitter, ieder ééne stem; tweede stemming, de beide eerstgenoemden ieder 18 stemmen; derde stemming, de heer Wichers 18 stemmen, de heer Sturler 17 stemmen en een blanco briefje; indien de derde stemming aan de tweede gelijk ware geweest, dan zoude de heer Wichers als de oudste in jaren benoemd zijn. De nieuwe verkiezing is uitgesteld tot aanstaanden Dingsdag.

MAASTRICHT, 6 Julij. In het Hertogdom Limburg is door de Provinciale Staten in hunne zitting van heden, herkozen tot lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal Mr. C. M. H. Baron Weichs van Wenne, en in het collegie van Gedeputeerde Staten de Heeren W. T. F. Corten en Jonkheer K. E. M. Ruys van Berenbroek. Voorts is benoemd tot eersten candidaat tot de betrekking van griffier der staten Jonkheer Mr. J. B. M. Michiels van Kessenich.

GOES, 6 Julij. Ofschoon onze stad midden in een landbouwend eiland gelegen is, zoo blijft onze markt in weerwil der daling aan de hoofdmarkten, zich onderscheiden door het vasthouden aan buitensporig hooge prijzen. Tarwe werd heden door de bakkerij met *f* 20,50 a *f* 20.30 betaald, daar de landlieden maar niet lager verkiezen af te geven, enkele klusjes tarwe zijn tot *f* 19,50 gegund, doch daarvoor was niet noemenswaardig te koop. Van andere artikelen komt niet meer ter markt.

Hier en daar is men met het snijden van koolzaad en wintergarst begonnen, en in het laatst dezer week zal zulks algemeen aan den gang zijn. Wij wachten de kwaliteit van het koolzaad uitmuntend, en tevens dat hetzelve schotbaar zal zijn.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 7 Julij. Men verzekert, dat het gouvernement eene lijst van een zeker aantal leden van de familie Bonaparte heeft opgemaakt, aan welke het zal worden toegestaan, zich met er woon in Frankrijk te komen vestigen.

— Twee onverwachte incidenten hebben, zegt men, de processen verwikkeld, die bij het hof der pairs aanhangig zijn. De eerste in de plotselinge verdwijning van den heer Pellaprat; de andere eene verklaring van den generaal Cubières, dat hij den heer Teste nimmer geld gegeven nog zelfs aangeboden heeft. De generaal zou alleen bekend hebben, dat hij voor een oogenblik had willen beproeven den vorigen minister van openbare werken om te koopen, maar dat hij van dat denkbeeld even spoedig was teruggekomen. Dat denkbeeld zou hem door den heer Pellaprat zijn ingegeven.

— Gisteren bij het sluiten der zitting van de kamer der afgevaardigden vroeg de heer de Mornay aan den grootzegelbewaarder of het waar was, dat de heer Pellaprat de vlugt genomen had. De minister antwoordde, dat hij daarvan geene officieele mededeeling had ontvangen.

— De luitenant-generaal Bedeau, opperbevelhebber der provincie Constantine, is benoemd tot gouverneur-generaal *ad interim* van Algerië.

— Thans bevestigt de *Echo d'Oran* het berigt van het verslaan der troepen van den keizer van Marokko door Abd-el-Kader. Volgens dat dagblad, zouden de Marokanen 2000 in getal geweest zijn; hunne wapenen en bagage zouden den emir in handen zijn gevallen.

— Mgrs. de bisschoppen van Marseille en Frejus hebben gelijktijdig aan den grootzegelbewaarder een protest ingediend tegen het ontwerp van wet, voorgedragen door den minister Salvandy, over het middelbaar onderwijs.

— Mgr. de bisschop van Algiers is ll. Zaturdag te Parijs aangekomen, ter regeling van verschillende dringende aangelegenheden, betreffende zijn uitgestrekt diocese. Daags daarna is in deze hoofdstad afgestapt de pauselijke ablegaat, die in last heeft, aan de nieuw benoemde Fransche Cardinalen, HH. Em. Giraud en Dupont den Cardinaals-hoed te overhandigen, en is uit naam van het gouvernement ontvangen met alle eerbewijzing, aan zijn rang verschuldigd. De dag der plegtige overhandiging is nog niet bepaald.

— Van de missie van Maduré wordt gemeld, dat de ijverige missionaris, de eerw. P. Ch. Daugnas S. J., weleer officier van gezondheid bij het Afrikaansche leger, zelf het slagtoffer is geworden van de aldaar heerschende cholera, na aan een aantal lijders langen tijd en onvermoeid zijnen bijstand te hebben geboden.

MADRID, 2 Julij. De Infant Don Francisco a Paulo en zijne dochter, de Infante Josefa hebben eergisteren deze hoofdstad verlaten, zich naar St. Juan de Retero begevende. De infant zal te Cestona of te San Sebastian de baden gebruiken.

Dat afreizen heeft in de hoofdstad eene groote sensatie te weeg gebragt, te meer daar het op klaren dag en in het aanzien der geheele bevolking heeft plaats gehad.

— De *Heraldo* herhaalt de geruchten, die in omloop zijn betreffende eene waarschijnlijke toenadering en verzoening tusschen de koninklijke echtgenooten.

— Men zegt, dat de Infant voornemens is, een manifest uit te vaardigen, betreffende de gebeurtenissen, die de aandacht van het publiek [illegible] den laatsten tijd bezig houden.

— Volgens de *Catolico* heeft, Mgr. Brunelli aan de Bisschoppen in Spanje te kennen gegeven hoezeer Z. H. Pius IX. te vreden was met hunne welwillende medewerking tot het vereffenen der bestaande geschillen tusschen het gouvernement van Spanje en den H. Stoel, door van hunne bisschoppelijke zetels vrijwillig afstand te doen.

De *Espectador*, dd 29 Junij bevat de circulaire van den minister van Justitie, waarbij de bisschoppen tot het doen van dien afstand dringend worden aangezocht, met het vooruitzigt evenwel, dat H. M. bij eene later te volgen benoeming voor de opene bisschoppelijke zetels deze inschikkelijkheid zal indachtig zijn.

— De Carlistische benden hebben in Catalonië eene nieuwe werkdadigheid ontwikkeld. Zij hebben zich te gelijk op onderscheidene punten doen zien. De troepen der Koningin, uitgezonden om hen te vervolgen, hebben hen nog niet kunnen achterhalen.

Men leest in de *Times* van den 5 Julij het volgende door eene telegrafische depêche over Southampton medegedeeld belangrijk berigt, betreffende de aangelegenheden van Portugal:

»Onze correspondent van Oporto schrijft ons onder dagteekening van 30 Junij, dat de junta zich heeft overgegeven, en dat de stad door Spaansche troepen wordt bezet gehouden onder het bevel van den generaal Concha

»Tijdingen van Lissabon loopen tot den 28. Alles was rustig in de hoofdstad. In de provinciën werd de opstand van zelf tot bedaren gebragt."

ENGELAND.

LONDEN 7 Julij. In het huis der gemeenten was eergisteren in committé vergaderd ter beraadslaging over de bill betreffende den gezondheids-toestand der steden. Nog zijn achtervolgens besproken de aangelegenheden in China en Portugal, echter zonder bepaald staatkundig belang.

— In de gisteren gehouden zitting van het huis der gemeenten stelde Lord George Bentinck voor, H. M. eene petitie aan te bieden, strekkende om haar te verzoeken, de noodige maatregelen te nemen om den Engelschen houders van Spaansche, onbetaalbaar geblevene schuldbrieven van wege het Spaansch gouvernement vergoeding te verschaffen. Dit voorstel werd door den spreker in eene uitvoerige rede nader toegelicht. Lord Palmerston zeide hoofdzakelijk, dat het gouvernement nooit kon genoodzaakt worden, dwangmaatregelen te bezigen om tot het nakomen van verbindtenissen tusschen deszelfs onderdanen en een vreemd gouvernement te noodzaken, en dat zulk eene negotiatie moest beschouwd worden als uitsluitend voor eigen risico te zijn aangegaan. Lord Bentinck trok derhalve zijn voorstel in.

Wanneer men geloof hecht aan de jongste berigten van de Vereenigde Staten, dan zou hun leger [na] inneming van Puebla waarschijnlijk op dit oogenblik meester zijn van de stad Mexico. Het valt echter zwaarlijk te gelooven, dat de Mexicanen zoo diep ve[rbas]terd zouden zijn. Doch wat ook gebeure, Mexico, vincie-gewijze verwonnen, zal juist daarom moei[lijk] voor de Vereenigde Staten behouden kunnen blij[ven], en het wingewest zal hun spoedig tot last zijn. zullen zij er mede aanvangen? Zullen zij de inw[oners] landwaarts indringen, even als zij vroeger de Ind[iaan]sche volksstammen deden, en hun het best gedeelte het grondgebied ontnemen? Dit kan echter nog [lang] duren. Of zullen zij eene overeenkomst aangaan, wa[arbij] zij Nieuw-Mexico en Californië voor zich zullen be[hou]gen met de Rio-Grande tot grenslijn? Doch, o[m te] onderhandelen, moet er in Mexico een bepaald bes[tuur] aanwezig zijn. Intusschen meent men uit eene vrij [zon]derlinge proclamatie van den generaal Scott te m[oeten] opmaken, dat de Vereenigde Staten liever in Me[xico] weder een bestuur wenschten opgerigt te zien, ui[t] landers bestaande. Voorts herhaalt de generaal het[zelfde] reeds vroeger geopperde denkbeeld, om het vaste van Amerika van Europa te isoleren en het in e[en] grooten en onafhankelijken federativen Staat te herschep[pen].

»Gedraag u," zegt hij, »zoo als het aan de groote A[me]rikaansche natie betaamt. Verlaat de laatste sporen van coloniale gewoonten, en leer waarlijk vrij en r[epu]blikeinsch te zijn. Herinner u, dat gij Amerikanen z[ijt] en dat gij uw geluk niet van Europa te wachten heb[t.]

De Amerikanen willen dus niet alleen naar de te[rri]toriale onafhankelijkheid van het vaste land van Ame[rika] streven, maar er ook den republikeinschen regeringsv[orm] invoeren.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 6 Julij. Onze *Kölln. Zeitung* verzek[ert] volgens een schrijven van Frankfort, dat Z. M. de K[eizer] van Rusland aan den Pruissischen monarch op nieuw aanbod heeft gedaan van eene leening. Het was nu meer 15 millioen thalers, maar 20 millioen roeb[els] die de Czaar ter beschikking des Konings van Prui[ssen] zou stellen. Die som zal, zegt men, aangewend wo[rden] tot den aanbouw van den Wester Spoorweg in Prui[ssen].

— De *Hamb. Corresp.* verzekert, dat de afge[vaar]digden tot den Pruissischen landdag, tevens openbaar a[mb]tenaar zijnde, en die geweigerd hebben deel te nemen de verkiezing der committés, aan een disciplinair on[der]zoek zullen onderworpen worden; aan de overige a[fge]vaardigden zou het mandaat als volks-vertegenwoordi[gers] worden ingetrokken.

Men heeft gelegenheid gehad, bij de radicalen va[n] Zwitsersch gemeene-best eene zekere reactie te bes[pe]ren, die zeer opmerkelijk is. Men zou zeggen, te [oor]deelen naar de beraadslagingen over de instructi[en] de afgevaardigden tot den landdag van onderscheid[ene] radicale cantons, dat zij, ofschoon voor de vernieti[ging] van het katholijk verbond stemmende, hetzij uit p[lig]besef, hetzij uit vrees voor eene geweldige en voor te duchten botsing, die echter welligt reeds onvermij[de]lijk zijn zal, zich van eene bepaalde stemming tot nemen van dwangmaatregelen voor die opheffing zu[llen] onthouden. Met klimmende belangstelling ziet men den uitslag te gemoet en is men verlangend te weten de landdag zich zal wagen, een besluit te nemen en stand van zaken te doen geboren worden, waaruit zeker een vreesselijke burgerkrijg zal ontstaan. Imm[ers] wanneer men nagaat welke verdedigingsmaatregelen de tot het Sonderbund behoorende cantons genomen [heb]ben kan het niet anders of de radicalen zullen een [kra]gen tegenstand ontmoeten, en de strijd zal hevig langdurig wezen.

Het ware inderdaad te wenschen, dat de radica[len] van Zwitserland tot de innige overtuiging kwamen, de cantonale souvereiniteit ongeschonden behoort te b[lij]ven, dat is: dat, volgens den geest der bonds-ac[te] ieder canton de vrijheid heeft, zijn bestuur naar ei[gen] goeddunken te regelen, en binnen zijne grenzen toe laten en te dulden wien het wil (en dus ook de Jezuïten) zonder daarvoor aan het eedgenootschap eenige de mi[nste] rekenschap verschuldigd te zijn; ten zij het bewezen wa[s] dat dit verblijf nadeelig kon zijn voor de rust van eedgenootschap (en waar vindt men in het onder[havig] geval hiervoor het bewijs anders dan in den fellen der alle gezag verwerpende radicalen, die in het ver[blijf] der Jezuiten in het canton Lucern slechts een v[oor]wendsel zoeken?) Het ware inderdaad te wensch[en] dat de radicalen zich eindelijk mogten doordringen de waarheid, dat, is het katholijk verbond in st[rijd] met de bepalingen van het federatief verdrag, dat bond is uitgelokt, ja noodzakelijk geworden door verraderlijke en tegen alle volkenregt — en dus ev[en] zeer tegen de bonds-acte — strijdende aanvallen radicale vrijscharen; zoodat het katholijk verbond is en men bedenke het wel! — een *defensief*, en dus de omstandigheden gewettigd verdrag.

Derhalve, wordt door een landdag tot de vernieti[ging] van het verbond besloten, gelijk het zich laat aanz[ien] dan is de landdag evenzeer verpligt, om aan de z[e]

ene cantons den noodigen waarborg te geven tte herhalen aanvallen der radicale partij. En hoe ligchaam zulks verhoeden?

endien, door voor eene vernietiging van het ka- verbond, of voor de uitdrijving der Jezuiten te , wordt eene schromelijke inbreuk gemaakt op grondwettig beginsel der cantonale souvereiniteit. dwangmaatregel, daartoe leidende, is dus onwettig, n nimmer wettig worden, dan nadat dit beginsel eene herziening der bondsacte gewijzigd zal zijn. het hemelsbreed verschil van gevoelen, dat door de kantons, die zich voor die herziening verklaard n, is uitgedrukt, is het er echter nog ver af, te n bepalen, in hoe ver zulk eene herziening de ra- n tot hun doel zal brengen. Wel hebben de ra- n in hun hoofdcommitté te Bern, aan hetwelk zij naam van volksvereeniging gegeven hebben, *aan Zwitsersche volk eene oproeping gedaan*, bij wijze manifest, waarbij zij de overige kantons aansporen, met hen en de cantonale besturen mede te werken, einde eene herziening der bondsacte in democrati- k zin te verkrijgen; de uitslag van deze poging kan er nog lang twijfelachtig blijven.

tusschen schrijft men uit Bern, dd. 2 Julij, aan *Journal des Débats* het volgende:

e hier den uitslag van de instructiën, door de kantons en, betreffende de te behandelen vraagpunten van de Aar- che kloosters, van het Sonderbund, van de Jezuiten, en de herziening der bondsacte, bij de opening van den ge- n Landdag van 1847.

r bestaat eene meerderheid, betreffende de beslechting van ak der Aargausche kloosters; er bestaat eene meerderheid, de zaak der Jezuïten tot eene bonds-kwestie te verklaren, m voor de vernietiging van het Sonderbund te stemmen; er at evenzeer eene meerderheid voor de herziening der bonds- ; maar er bestaat volstrekt geene vereischte meerderheid de wijze van uitvoering.

etreffende het Sonderbund, de levens-kwestie voor Zwit- nd, zijn er volstrekte en voorbehoudene instructiën.

ie volstrekte instructiën, gegeven door Bern, Waadt, Ge- , Solothurn, Aargau, Thurgau, Tessin en Bazelland zeg- »Het Sonderbund is ontbonden verklaard, en de com- ie van afgevaardigden zal voor de middelen tot uitvoering nmen."

De voorbehoudende instructiën, d. i. de verklaring door afgevaardigden te geven, van nadere instructiën van hunne ons, betreffende de middelen van uitvoering te zullen in- ten, zijn gegeven door Zurich, Glarus, Schaffhausen, nzell, St. Gall en Graauwbunderland. Deze twee laatste ons willen geene uitvoering dan nadat het Sonderbund het de wapens zal hebben opgevat. Eene meerderheid voor itvoering is dus onmogelijk.

Betreffende het vraagstuk der Jezuiten, zijn de instructiën op minder stellige wijze uitgedrukt, en hunne verdrijving Zwitserland zal niet worden uitgesproken; echter is het rschijnlijk, dat er meerderheid zal bestaan om te bepalen, de Jezuiten voortaan niet zullen worden ontvangen in die tons, alwaar zij op dit oogenblik niet aanwezig zijn. Maar gewordt er dan van de cantonale souvereiniteit?

Wat de herziening der bonds-acte aangaat, zijn de instruc- der cantons, die dezelve eischen, zoozeer uiteenloopend, men niet ten volle eenig besluit, welk ook, zal kunnen wachten; desniettemin, naar de instructiën te oordeelen, at er kans, dat eene commissie daartoe zal worden be- urd.

Alleen de zaak der Aargausche kloosters heeft dus eene be- sing te wachten. Doch de overige cantons zullen niet op- den tegen die beslissing te protesteren, zoo als zij reeds aan hebben.

De opening van den Landdag zal den 5 Julij met groote pleg- heid plaats hebben.

Morgen zullen de commissiën der afgevaardigden hier aan- men.

Alleen de gezanten van Frankrijk, Engeland, Sicilië, Spanje België zullen, naar het schijnt, de opening van den land- bijwonen; die van Oostenrijk, Rusland, Pruissen en Beijeren n te Zurich blijven."

Nog verneemt men uit Bern, dat de heer Peel, ngelsch gezant, bij het eedgenootschap, op zijn ndgoed ter eere van den bondspresident Ochsenbein n feestmaal heeft gegeven, op hetwelk ook de vice- resident der Bernsche regering de heer Funk was uit- noodigd.

Een opstand, die zich zeer ernstig laat aanzien, schijnt de provinciën van Griekenland uitgebarsten te zijn. n minste het Fransche dagblad *le National* maakt aarvan melding. Het blad zegt, dat de opstandelingen nder aanvoering van den generaal Grivas reeds twee stingen in de provincie Acarnanië hebben ingenomen. vendien, zou eene nieuwe moeijelijkheid te Athene ontstaan, ter zake van den tijd. dien de heer ussurus in de hoofdstad van Griekenland moet door- engen.

n alle geval vereischt deze tijding nog nadere bevestiging, vermits niet één ander dagblad daarvan gewag

ITALIE.

ROME, 28 Junij. Heden werd in de kerk van den Andreas *della Valle* eene plegtige lijkdienst gevierd oor de rust der ziel van den beroemden Bevrijder van rland. De zoon van O'Connell, Dr. Miley en alle eren, die te Rome aanwezig zijn, woonden dezelve bij. Ook zag men er eene aanzienlijke schare Cardinalen, Bisschoppen, en vorstelijke personen van Rome.

Na de H. Dienst beklom de Eerw. P. Ventura den kansel en schetste, in eene treffende en welsprekende rede van twee uren, den grooten O'Connell als burger. Aanstaanden Woensdag zal de beroemde redenaar zijn ontwerp in eene tweede toespraak besluiten en O'Connell beschouwen als godsdienstig mensch. Het eerste gedeelte dezer welbewerkte redevoering werd met de hoogste belangstelling aangehoord. Men vermoedt, dat de geheele lijkrede in druk zal verschijnen.

— Onderscheidene dagbladen hebben onlangs gewag gemaakt van een langdurig en zeer levendig onderhoud van den H. Vader met den Hoogw. P.-Generaal der Jezuiten en van de opheffing van het door die religieusen bestuurde »Collegie der Edelen." Thans verneemt men echter, uit eene geloofwaardige bron, dat dit berigt onwaar en zelfs van allen schijn ontbloot is.

BELGIE.

BRUSSEL, 8 Julij. Indien men de *Indépendance* gelooven mag, welk dagblad door de *Emancipation* als het toekomstig orgaan van het kabinet wordt aangeduid, dan zouden alle zamenstellingen tot vorming van een kabinet uitgesteld blijven tot na het sluiten van de zitting der provinciale Staten.

— Men zegt, dat Z. M. binnen eenige dagen naar Parijs zal vertrekken.

— Men verneemt, dat de veranderingen te verwachten in het personeel der gouverneurs, niet in het midden van de zitting der provinciale staten kunnen gedaan worden, terwijl het nieuwe kabinet er op moet aandringen, om die wijzigingen te gelijkertijd met deszelfs aanvaarding van het bestuur te doen plaats hebben. Men moet zich alzoo niet verwonderen, dat de bepaaldelijke aftreding van het ministerie uitgesteld is tot op het einde der maand.

BURGERLIJKE STAND.

STADSNIEUWS.

GETROUWD (8 Julij): J. Meulman en P. G. de Clercq. — J. H. Bok, Jr. en J. C. Snoer. — H. G. Born en E. W. van Seggern. — H. G. Scheltema en C. S. Lüber. — J. B. Bleesing en J. Sluijter.

BEVALLEN (6 Julij): M. A. Reesse, geb. Carp, D. — (7 Julij): A. Heineken, geb. Haring, D.

OVERLEDEN (6 Julij): G. C. J. Spiekerman van Weezelenburg, geb. Rupe, 45 j. — (8 Julij): 't Kindje van A. P. Palmboom, 1½ j.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 9 Julij.

Naar Koffij meerder vraag, in de veiling te Rotterdam op 7 Julij van 5400 balen Java tot 18½ a 22½ zijn verkocht als volgt:

No. 1. 925 balen à 20½ c.; 2. 658 balen à 20½ c.; 3. 297 balen à 20½ c.; 4. 117 balen à 21½ c.; 5 276 balen à 21 c; 6. 117 balen à 21½ c; 7. 71 balen à 22½ c.; 8. 1463 balen à 20½ c.; 9. 78 balen à 18½ c.; 10. 104 balen à 20 c.; 11. 1062 balen à 21 c. *Alles verkocht.*

In de Gisteren door de N. H. M. gehouden veiling van 69,354 kranj. JAVA SUIKER is alles tot ruim taxatie-prijzen als volgt verkocht:

N°. 4. *f* 23¾ a *f* 24½. 5. *f* 25½ a *f* 27¼. 6. *f* 26⅝ a *f* 27¾. 7. *f* 27½ a *f* 28¾. 8 *f* 28¼ a *f* 29 9. *f* 29¾ a *f* 30¾. 10. *f* 30¾ a *f* 32½. 11. *f* 32½ a *f* 33½. 12. *f* 32¾ a *f* 34¼. 13. *f* 33¼ a *f* 34½. 14. *f* 34 a *f* 35. 15. *f* 34¼ a *f* 36. 16. *f* 35 a *f* 36½. 17. *f* 35⅝ a *f* 37½. 18. *f* 36½ a *f* 37½ 19. 37¾.

De 26 vaten zijn verkocht tot *f* 34¼.

In Rotterdam verkocht 34/1 booten Krenten tot *f* 15 a *f* 17 en 40/2 dito tot *f* 15¼ a *f* 17¾.

GRAANMARKT.

Tarwe 128 ℔ b. Pools. *f* 305; 126 ℔ dito *f* 483; 128 ℔ Lubanha *f* 440; 130 ℔ o. Rost. *f* 494; 127 ℔ n. Pomm *f* 470.

Rogge 118 ℔ n. Pruissche *f* 330; 116, 117, 118 ℔ Riga *f* 264, *f* 267, *f* 270; 117 ℔ Finsche *f* 265; 117 ℔ Odessa *f* 310.

Garst 111 ℔ o. Deens. *f* 230.

Boekweit 116 - 118 ℔ Holsteinsche *f* 280, 97.

Op 9 Vaten Olie te leveren in April ek. £vl. 66; in Sept. en Oct. 63. *Raapolie* per 6/w. *f* 37½; Vliegend 36¾; primo Mei ek. 36¾, 7; Sept. 36½; Oct. 36¾, Nov. en Dec. 36¾, 37; *Lijnolie* per 6/w. *f* 32¾; Vliegend 31½, ¾.

DELFT, 8 Julij. Heden waren de prijzen der Boter alhier: eerste kwaliteit *f* 38 a *f* 40; tweede *f* 35, *f* 36 en *f* 37.

SCHIEDAM, 8 Julij. Granen. Van Rogge verkocht: 141/2 ℔ Riga *f* 275, 276; 141/2 ℔ Koersche *f* 290.

Van Garst 123/2 ℔ Koersche *f* 275, *f* 277; 124/2 ℔ Reval *f* 280; 131 2 ℔ Pernau *f* 287.

Moutwijn *f* 19,50; Genever *f* 25; Amst proef *f* 24,25, het Nederl. vat zonder fust, zonder de belasting.

GRONINGEN, 6 Julij. Tarwe met weinig handel als genoteerd bij gerijven aan consumtie.

Van Rogge hadden wij in de laatste dagen belangrijke aanvoeren van buitenslands, die men gaarne wilde verkoopen; de vraag bepaalde zich tot de consumtie die bij gerijven, als genoteerd, kocht; bij partij werd 50 cents minder gedaan, maar de houders daartoe meestal ongenegen zijnde, bleef de handel beperkt.

Inlandsche Boekweit niet ter markt, 116 ℔ Holsteinsche *f* 10,25 gedaan, dat vorige koers is

Gerst 80 à 90 cents lager moeijelijk te plaatsen.

Haver weinig ter markt, maar vond ook geringe vraag; dikke 40 cents, witte Voer 30 cents; zwarte Voer 15 cents lager; beide laatste soorten alzoo langzaam opgeruimd

Paardeboonen ruim *f* 1 lager.

Gort konde niet vorige prijzen opbrengen, maar als genoteerd te verkoopen.

Van Aveelzaad was een monster ter markt, maar zoo veel te vroeg gesneden en gedorscht, dat het niet te verkoopen was. Omtrent de te veld staande graangewassen blijven de berigten gunstig en kan dit ook bijzonder van het Koolzaad worden gezegd. Met het snijden van het Aveelzaad is men algemeen bezig, met het Koolzaad zal zulks nog een paar weken aanhouden; enkele vroege stukken Winter-Gerst zijn daarvoor in het eerst der volgende week gereed; algemeen zal dit naar het geval zijn gelijktijdig met het Koolzaad.

123/125 ℔ N. roode Tarwe *f* 15, *f* 15,25, *f* 15,30, *f* 15,50.

115/118 ℔ N. Oostz. Rogge *f* 9,15, *f* 9,25, [illegible], *f* 9,75.

103/107 ℔ Old. Winter-Gerst *f* 9,10, *f* 9,50.

80/82 ℔ dikke Haver *f* 5,30, *f* 5,60; 65/68 ℔ witte Voer-Haver *f* 4,60, *f* 4,70, *f* 4,85, *f* 4,90; 68/72 ℔ zwarte dito *f* 4,55, *f* 4,85.

Paardeboonen *f* 10,50, *f* 11,50; Duiveboonen *f* 11, *f* 12.

Grove Gort *f* 16, *f* 17; puik dito *f* 18, *f* 19; Parel dito *f* 24, *f* 26.

Raapolie *f* 35,50, *f* 35,75; Lijnolie *f* 33.

Raapkoeken *f* 85, *f* 90; Lijnkoeken *f* 14, *f* 15.

Boter ⅛ ton *f* 30, *f* 32.

SNEEK, 6 Julij Boter *f* 38 a *f* 39; Kaas *f* 26 a *f* 30. — Aanvoer van Boter 1472 ¼ en 146 ⅛ ton. Kaas 55472 N. pd- of 370 schipponden.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

8 JULIJ.			gebl.	9 JULIJ 4½ u.			gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à	2½	pCt.	58	58	à	58 1/16	58 1/16
Dito Dito	3	•	70 1/16	70⅛	•	70 3/16	70⅛
Dito Dito op resc.	3	•	70⅛	70⅛	•	70⅜	70 5/16
Dito Dito	4	•	90	90 5/16	•	90½	90⅜
O. I. Leening	4	•			•		
Amortis. Syndic.	4½	•			•		
Dito Dito	3½	•	88½	88⅞	•	89	
Handel-Maatschappij	4½	•	174⅝	175	•	175¼	175⅛
Haarlemmermeer	5	•	105⅛	105⅛	•		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½	•	104	104	•		
Aand. Holl. S. M.		•	107½	108	•		
BELGIE,	4½	•			•		
Dito	2½	•			•		
Dito bij Rotschild	2½	•			•		
SPANJE, L. bij Ard. van 85 £	5	•	17 7/16	17⅝	•	17½	17⅜
Dito bij Dito onb. ct.	5	•	17⅛	16¾	•	17 5/16	
Dito	3	•	37	37	•		
Dito Binnenl. à 6 m.	3	•	[illegible]	28 9/16	•	28½	23 9/16
Coupons Ardoins		•	13 9/16	13⅜	•	13 9/16	
Passive		•			•		
Deferred		•			•		
Fransche Uitgest.		•			•		
PORTUGAL, te Londen	3	•	34½	35⅛	•		
Dito Dito	4	•	34 5/16	34⅜	•	34⅞	34⅝
Dito Binnenl. à 1 Conto	5	•		31	•		
RUSL. Ob. H 1798 en 1816	5	•	106⅛	106⅞	•		
Dito Dito 1828 en 1829	5	•		104⅜	•	104⅝	
Ct. b. d. 1831 en 1833	5	•	97⅛	97¾	•		
Dito bij Hope	4	•	91 7/16	91 5/16	•	91⅜	91 5/16
Dito bij Stieglitz en C°.	5	•	90 11/16	90⅝	•	90 11/16	90⅝
Cert. te Hamburg	5	•			•		
Inschrijving in Assignat.	6	•			•		
Cert. van Dito	6	•	71⅞	72	•		
POLEN, Certific.	4	•			•		
Dito Aand. met Loten fl 300		*f*			•		
Dito Dito fl 500		•			•		
AMERIKA, Phil. Bank	6	pCt.			•		
Dito	5	•			•		
Dito Bank-Actiën			4½	4 9/16	•		

Oostenrijk, Met. 5 pCt. 104⅛; dito 2½ pCt. 54 5/16, 3/16; Braz. 5 pCt. 87¼; Mexico 19⅛; Gren. 20½; Ecuador 2⅝; Grieken 6¼.

Koers van het Geld: Beleening 3½ pCt., Prolong. 3 pCt. Wissel-Disconto 4 pCt.

ANTWERPEN, 7 Julij. Kerkelijke Staat. Oblig. 1832 à 1837 5 pCt. 100⅛. Certific. 1844, 5 pCt 96¼.

Wisselkoers.

2/m. Hamburg 35⅛; Zigt dito 35¾; 2/m. Londen 11.95; Zigt Londen 12.05; 3/m. Lisbon. 42½; 3/m. Porto 43¼; 2/m Petersb. 1.89½.

MENGELWERK.

VRIJHEID VAN ONDERWIJS.

Onder dit opschrift deelt het Weekblad *de Wekker* van 2 Julij ll. een overgenomen stuk uit *de Stoompost* mede, dat geheel en al in den geest van dat blad valt, en ons, Katholijken, de overtuiging geeft, dat Christelijke verdraagzaamheid aan beider redactie nog vreemd is. Jezuitismus, fanatismus, domheid, bijgeloof, slavenzin, enz. enz. heet het bij iedere gelegenheid, wanneer dat blad tegen de voorstanders der vrijheid van onderwijs regtstreeks of zijdelings te velde trekt, en ondanks de menigvuldige nederlagen, die het blad van alle kanten toegebragt worden, ook zelfs door hen, die, schoon één in den geloove, echter in denkwijze omtrent het school-onderwijs hemelsbreed verschillen, blijft het zich stoutweg op een veld vertoonen, dat hun en ons evenzeer toekomt. En dan die bloempjes van verlichting en beschaving, van vrije en zelfstandige ontwikkeling, daar tusschen gevlochten, hoe gunstig steken zij af, niet waar, lezer! bij die middeleeuwsche scheldnamen, dat licht bij die duisternis? — Maar ach! of het geene distelen en doornen waren, wat onze mannen van beheud u voor welige bloemen aanbieden, of het licht, dat hen omstraalt, dat der Christelijke liefde en verdraagzaamheid mogte zijn, *of de scheldwoorden en smaadredenen in een der organen van onze Neder-*

landsche onderwijzers voorkomende, niet in de school herhaald werden, hoe zouden wij ons verheugen! — Gij beeft bij die laatste gedachte, gij siddert bij het denkbeeld dat uwe kinderen, uwe dierbaarste panden, wier eeuwig welzijn u nader aan het harte ligt dan hun tijdelijk geluk, met het protestantsche ongeloof zullen bekend gemaakt worden, en uwe vreeze is gegrond. Wel is waar, de *Heidelbergsche Cathechismus* is van de scholen verdwenen; maar wie geeft u zekere waarborgen, dat uwe lievelingen, van het geloof, waarin gij grijs geworden zijt en dat gij tot den laatsten ademtogt hoopt te verdedigen, niet vervreemd zullen worden? Zeker niet het voor ons liggende stuk, welks zakelijksten inhoud wij u zullen trachten mede te deelen. Trouwens, wij zouden onbekend met het onderwijs en de dagelijksche klagten over hetzelve moeten zijn, indien wij die proeve van opgewonden secte-geest slechts *als zoodanig* aanmerkten.

»Sedert eenigen tijd," dus is de aanhef van *de Stoompost* en zijn confrater *de Wekker*, »is dit vraagstuk in *Frankrijk* weder ter sprake gebragt door den graaf de Montalembert (en ondersteund door allen, die een monopolie van onderwijs verachten, niet waar? mijne heeren!), »een der ijverigste voorstanders van het Jezuitismus, dat in de vrijheid van onderwijs deszelfs hechtsten steun en het beste hulpmiddel ter bereiking zijner oogmerken ziet." (Hoort gij het, Nijmeegsch schoolblad, vermogenden in den lande en gij, Hervormde landgenooten! die vrijheid van onderwijs verlangt, hoe daar uw vonnis onderteekend wordt? — Gij hebt u ter bereiking van uwe oogmerken tegen het monopolie verklaard, omdat gij het onderwijs voor uwe kinderen niet *Christelijk en doelmatig genoeg* vondt, dat was een bewijs van *uw* Jezuitismus!) »Vooral het persoonlijk karakter van den man, die hier als ijverige kampvechter van dit stelsel optreedt, verdient hier boven alles in aanmerking te komen; want zoo men nog eenigzins omtrent doel en strekking hiervan in onzekerheid zoude kunnen verkeeren, dan zoude alleen hierdoor allen twijfel dienaangaande moeten weggenomen worden," (Och, lezers! mogt gij het persoonlijk karakter van den steller dier woorden kennen; mogt gij, wat meer zegt, slechts éénen dag de getuige van zijne woorden en daden zijn, hoe zoudt gij u omtrent *zijn* doel kunnen inlichten; en ware het u gegeven, de namen en karakters van de mede-arbeiders aan het Weekblad te kennen, gij zoudt u wachten, uwe kinderen door hen te doen onderwijzen en uwe wettige regten doen gelden. — Wij zwijgen van de minachting, waarmede de verdediger der Katholijken in *Frankrijk* hier behandeld wordt; jammer echter is het, dat de schrijver, om volledig te zijn, geene karakterschets van den edelen Graaf heeft geleverd; zijne lezers zouden dan ten minste aan zijne woorden minder getwijfeld en juister kunnen geoordeeld hebben!)

»Niet alleen in Frankrijk wordt dit stelsel thans weder ter sprake gebragt, ook in Nederland vond en vindt" (en zal het vinden, zoo lang er mannen gevonden worden, die *opregten* godsdienstzin hebben en het verderfelijke van het tegenwoordige met helderen blik inzien) »het nog steeds zijne verdedigers onder diegenen, die het aan de bevordering hunner belangen" (welke zijn de uwe, Mijnheer! het behoud van uwen post van onderwijzer, koster, voorzanger, doodgraver, enz.?) »en oogmerken" (de uwe zijn ons toch immers niet verborgen? zij doen zich in iederen volzin van uw stukje genoeg kennen) »wenschen dienstbaar te maken," (dit zijn *onze belangen en oogmerken, die van alle Katholijken in Nederland:* het waarachtig welzijn van ons kroost naar de voorschriften der katholijke Kerk, en de daaruit voortvloeijende ontheffing van den last, onder welken ons volksonderwijs gebukt gaat) »en het is hieromtrent, dat wij meenen, het hier met een enkel woord te moeten behandelen."

Wij volgen den schrijver en deelen u, lezers! den voornaamsten inhoud van hetgene nu volgt, mede, opdat gij daaruit de belangen en oogmerken en van den Schrijver en van het Weekblad moogt leeren kennen, en u vergewissen omtrent het *doel*, *dat wij trachten te bereiken: vrijheid van onderwijs, om onze kinderen overeenkomstig onzen pligt en ons geweten te doen onderwijzen, met ter zijde stelling van alle die belemmeringen, welke daartoe in den weg staan.*

(*Wordt vervolgd.*)

ADVERTENTIEN.

Heden overleed, tot mijne en mijner kinderen innige droefheid, in den ouderdom van 50 jaren en 5 maanden, mijne geliefde Echtgenoot ANTOINETTE FRANCOISE CATHERINE ELISABETH CAVALINI, na voorzien te zijn geweest van de H. Sacramenten der stervenden. Ruim 26 jaren heb ik mij in het bezit dezer deugdzame en godsdienstige vrouw mogen verheugen. Haar langdurig en geduldig lijden doet mij vertrouwen, dat haar uiteinde zalig is geweest, en door dit denkbeeld getroost, hoop ik, bij dit smartelijk verlies, in Gods Heiligen wil te berusten.

Amsterdam,
30 Junij 1847.

A. J. KOCK.

Een FATSOENLIJK BURGER MEISJE van de R. C. Godsdienst, 18 jaren oud, wenschte zich gaarne geplaatst te zien als **TWEEDE MEID** of **MEID ALLEEN.** Van haar gedrag zoowel als van hare eerlijkheid kan zij de beste getuigenissen bijbrengen. Informatien te bekomen bij den Uitgever dezer Courant.

KOSTSCHOOL
VOOR JONGE HEEREN,
te Waalwijk,

ONDER HET BESTUUR VAN

J. C. WASSEN.

Het hoofddoel van deze kostschool is, om de kinderen door eene goede opvoeding te beschaven, hun verstand te ontwikkelen en hun hart door godsdienstige grondbeginselen voor de verschillende standen der maatschappij te vormen.

Men onderwijst in dit Instituut de hollandsche en fransche talen, den brievenstijl, de schrijf- reken- en stelkunst, het boekhouden, de aardrijks- en geschiedkunde, den zang en verder alles, wat tot eene goede opvoeding behoort.

Men maakt veel werk van de christelijke leering; zij, die hunne 1°. Heilige Communie nog niet gedaan hebben, worden tot dezelve door den WelEerwaardigen Heer Pastoor met de meeste zorg voorbereid.

Men betaalt jaarlijks:

Voor kost en inwoning	*f* 146
onderwijs	» 24
wasschen en stoppen	» 12
intrede	» 6

Het onderwijs in de engelsche en hoogduitsche taal, benevens in de teekenkunst wordt afzonderlijk gegeven, ieder tegen *f* 1,50 in de maand.

Voor elk uur onderwijs in de muzijk betaalt men . . *f* 0,25

De leerling moet voorzien zijn van zes slaaplakens, drie kussensloopen, zes handdoeken, zes servetten, een' zilveren lepel en vork: dit alles wordt hem bij zijn vertrek terug gegeven. Genoemde voorwerpen kan men ook tegen betaling van *f* 12 in het jaar van den Onderwijzer in gebruik nemen.

Men betaalt telkens drie maanden vooruit, en deze ingetreden zijnde, is men gehouden dezelve geheel te voldoen. Voor geene afwezigheid, uitgenomen voor ziekte, wordt iets gekort.

De Ouders zijn verpligt den Onderwijzer drie maanden vooruit van het vertrek hunner kinderen kennis te geven.

De godsdienstige levenswijze der leerlingen, die onder het bestendig toezigt des Bestuurders of diens broeder zijn, zal ook hier den grondslag der geheele opvoeding uitmaken.

Na elk trimester ontvangen de Ouders het berigt van gedrag, vorderingen enz. hunner kinderen.

Er is in Augustus eene vacantie van vier weken.

De Directeur zal, op aanvraag, in verschillende steden van ons vaderland R. C. Geestelijken en andere aanzienlijke personen aanwijzen, bij wie men des verkiezende nadere inlichting van zijn Instituut kan bekomen.

J. J. MALGA, te *Nijkerk*, heeft uitgegeven een
KORTE EN DUIDELIJKE, OP VASTE [...]

DER

ACUSTIEK EN HARMO[...]

GEGRONDE AANWIJZING

om zelf de Piano te leeren stemmen

VAN

C. MONTAL,

Pianostemmer der beroemdste Professoren van h[...]vatoire, te *Parijs*,

DOOR

H. R. REINHOLD,

Organist te *Nijkerk*.

Prijs *f* 1,25.

Er zijn vier Muzijkplaten ter opheldering bij[...] en het werkje zelve, is in zoven hoofdstukken[...] als: — 1ste. Hoofdverhouding der stemschroeven[...] toetsen van de Piano. 2de Verdeeling van de g[...] behoorlijk rein getempereerde Drieklank. 3de [...]ling. 4de Tegenverdeeling. 5de Stemming der Di[...] Bas. 6de Algemeen overzigt der stemming. 7de [...] Piano-snaren en de wijze om dezelve op te tre[...] Alles kort en duidelijk, — druk en muzijkpla[...] Daar er in onze taal geen zoodanig werkje besta[...] meent men den beoefenaren der toonkunst, en wel de[...]spelers met de uitgave dezer handleiding geen [...] gedaan te hebben, uithoofde zelve de Piano niet [...] stemmen, het echter altijd (ook voor den stemme[...]genaam en goed is, om over de stemming van [...] naar behooren te kunnen oordeelen, waartoe [...] aanwijzing zeer geschikt is.

Te verkrijgen in den Boekwinkel van C. [...] LANGENHUYSEN:

DUPANLOUP, DE LA PACIFICATION RELIG[...] Paris, 1 vol. in 8°. . . . . *f* [...]

CH. STOFFELS, DU CATHOLICISME ET DE [...]MOCRATIE, Paris, 1 vol. . . . . [...]

VILLY, COURS D'INSTRUCTIONS PASTORA[...] les Epitres et sur les Evangiles des Démanches et d[...] de l'année ecclesiastiques, 2 vol. in 8°. Lille 1847. [...]

MANRESE, OU LES EXERCICES SPIRITU[...] Saint Ignace . . . . . [...]

DE LOMBEZ, TRAITÉ DE LA PAIX INTÉRI[...] en quatre parties, suivi du traité de la joie d[...] Chrétienne. . . . . [...]

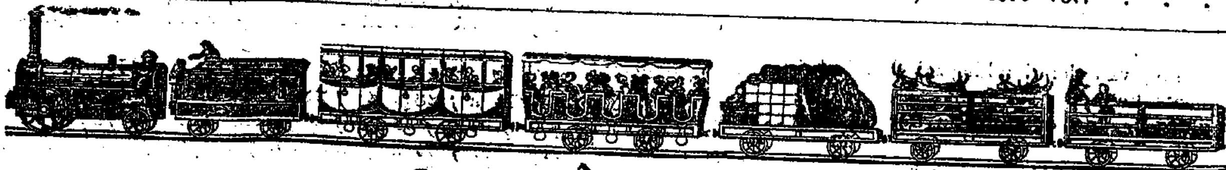
HENRION, HISTOIRE DES PAPES, depuis [...] Pierre jusqu'à Grégoire XVI, 2 vol. in 12°. *f* [...]

POLICHINELLE, L'ART D'APPRENDR[...] RIANT des choses fort sérieuses . . . . [...]

INNOCENTIUS III, DE SACRO ALTARIS [...]TERIO, libri VI. . . . . . . 6[...]

LEGUAY, LA VOIE DE LA PERFECTION dans [...] religieuse; ouvrage specialement destiné aux per[...] consacrées à Dieu. . . . . *f* [...]

AUGUSTE NICOLAS, ETUDES PHILOSOPHI[...] sur le Christianisme, 2 fort vol. . . . *f* [...]

31 AOÛT 1847.

EMPRUNT DU GRAND-DUCHÉ DE BADE

POUR LA CONSTRUCTION DE SES CHEMINS DE FER.

Capital: 30,000,000 francs. — Intérêt: 3½ %. suivant **la loi** du 21 Février 1845.

Remboursement: Le capital et les intérêts font ensemble **64 millions 846060 francs**, repar[...] **400000 gains**, dont **chaque obligation** moyennant lotissements **obtiendra un FORCÉ[...]** savoir: 14 gains chacun de **110000** fcs., 54 de **85000**, 12 de **75000**, 23 de **32000**, 2 de **25[...]** 55 de **21500**, 40 de **11000**, 2 de **10500**, 58 de **8500**, 366 de **4200**, 1944 de **2100**, 1770 de **530** etc.

LE MOINDRE GAIN EST DE 90 FRANCS.

LE PROCHAIN TIRAGE DE REMBOURSEMENT SE FERA LE **31** AOÛT **1847.**

Il y a deux manières d'y participer, soit **pour un seul tirage**, ou **pour quatre tirages**[...] seront effectués durant une année:

une action pour un tirage coûte **5** francs	**une** action pour quatre tirages coûte **20** fra[...]
6 actions " " " coûtent **25** "	**6** actions " " " coûtent **100** "
14 " " " " " **50** "	**14** " " " " " **200** "
30 " " " " " **100** "	**30** " " " " " **400** "

Le possesseur d'une action tirée obtiendra forcément un des susdits gain[...] la loterie.

Les personnes désirant se charger de la vente des actions sont priées de s'ad[...] directement à nous pour les conditions de la vente. — Les payements se font en billets de banque, mand[...] le trésor, PARIS, LYON, BRUXELLES, ou toute autre ville de commerce. — Chaque actionnaire recevra [...] le tirage le bulletin officiel.

Nous fournissons aussi des actions pour tous les autres emprunts d'Ét[...] offerts dans les feuilles publiques par d'autres maisons de commerce. Ecrire sans affranchir **à la maison de Banque.**

J. Nachmann & fils, *Banq[...]*
à ***Mayence s/Rhin.***

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.